

Měsíčník EU aktualit

číslo 62,
listopad 2008

strana 2	Termín přijetí eura v ČR letos stanoven nebude
strana 3	Summit EU schválil plán boje s finanční krizí
strana 8	Operační program Věda a výzkum pro inovace byl podepsán
strana 12	Hlavní téma: Letecká doprava v kontextu aktivit a politik Evropské unie
strana 18	Výzva měsíce: OPPI: Eko-energie – Výzva II.

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019, pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484, jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308, asmolikova@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Filip Husák
specialista EU Programu Business
+420 261 072 575, fhusak@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar
specialista EU Programu Region
+420 261 072 536, mkutnar@csas.cz

RAVEN EU ADVISORY

Lukáš Němec
dotace EU pro podnikatelské subjekty
+420 542 210 243, nemec@raven.cz

Michal Pluta
dotace EU pro veřejný a neziskový sektor
+420 221 615 157, pluta@raven.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování Vašich rozvojových plánů? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na výše uvedené kontakty.

Obsahovým partnerem rubriky Události je internetový portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážení čtenáři,

v průběhu října bylo evropské integrační dění zcela zaměřeno a podřízeno záležitostem spojeným s finanční a stále více i ekonomickou krizí, jež pozvolna zasahuje i jednotlivé evropské ekonomiky. Zdá se současně, že nalézání východisek a řešení následků této krize bude zaměstnávat nejen unijní politiky a experty po následující přinejmenším několikaměsíční období.

I agenda klíčových institucí EU věnuje ekonomické krizi a jejím následkům naprosto dominantní, ne-li výlučnou pozornost.

Z tuzemského pohledu s největší pravděpodobností ovlivní téma krize i obsahovou náplň našeho předsednictví Radě EU v následujícím pololetí. Finanční krize zaostřila v průběhu října svoji pozornost na finanční a bankovní sektor, vůči němuž vlády a centrální banky USA, zemí EU i EU jako celku přijaly doposud bezprecedentní rejstřík opatření k zajištění jeho důvěryhodnosti.

Stávající období je doprovázeno nejen uvolňováním ohromného množství veřejných prostředků dodávajících dodatečnou likviditu do ochromených finančních systémů, které bezesporu výrazně zhorší fiskální disciplínu všech států, v nichž byla takováto finanční asistence aplikována.

Pro EU jako celek to bude znamenat, že se průměrná míra fiskálního deficitu, která v roce 2007 činila méně než 1 % HDP, zvýší za členské země do roku 2010 až kamsi ke 3 % HDP (což je shodou okolností i stropní hodnota tohoto ukazatele v rámci maastrichtských konvergenčních kritérií). Pokud bychom navíc počítali finanční objem všech částek podpory, které byly v minulých přibližně třech týdnech v zájmu uklidnění vzbuřené situace politicky přislíbeny a deklarovány, dospěli bychom k míram deficitů ještě podstatně významnějších. I to může vyvolávat otázku, do jaké míry budou v letech následujících realizovány standardní a zamýšlené veřejné investice v oblasti dopravní infrastruktury, životního prostředí, vzdělávání či sociálních věcí.

Ještě jedna věc může vzbudit znepokojení: političtí leadéři EU se opakovaně ujistili, že v nynější krizové atmosféře není až tak nutné dodržovat pravidla Paktu stability a růstu jako základní podmínky pro udržitelnou fiskální disciplínu zemí euro-zóny. Tím se požadavky pro přísnost fungování euro-zóny mohou dále výrazně změkčit a zvolnit, což z hlediska její perspektivy není rozhodně nadějná zpráva.

V závěru nesmíme zapomenout ani na další klíčovou událost, již přinesl říjen – snahu o vytvoření nové finanční architektury pro svět i Evropu, jež může nabýt podoby nového regulačního rámce a podmínek fungování subjektů na finančních trzích.

Zdá se tak, že reálný ekonomický vývoj determinoval činnost evropských vlád i institucí EU v míře, kterou moderní historie integrace EU nepamatuje.

Petr Zahradník

Pod vlivem probíhající finanční krize se ministr financí Kalousek i guvernér ČNB Tůma vyjádřili, že v letošním roce termín zavedení eura v ČR stanoven nebude. Evropská komise rozhodla zahájit řízení pro porušení práva proti České republice z důvodu nepřevedení směrnice o zajištění do národní legislativy. Evropská komise v reakci na finanční krizi představila formou revize směrnice o kapitálové přiměřenosti návrhy opatření na přísnější regulaci bankovního sektoru.

POLITIKA

Parlament přijal za své symboly EU

Evropský parlament uznal symboly Evropské unie:

- **evropskou vlajku**, na níž je znázorněn kruh dvanácti zlatých hvězd na modrém pozadí,
- **hymnu** vycházející z „Ódy na radost“ z Deváté symfonie Ludwiga van Beethovena a
- **motto** „Jednotná v rozmanitosti“.

Symboly, které byly původně součástí evropské ústavní smlouvy a **do Lisabonské smlouvy se** kvůli obavám, že by text nemusel projít ratifikací v členských zemích, **již nedostaly**, uznala většina poslanců Evropského parlamentu (503 pro, 96 proti).

Iniciativa vzkřísit evropskou vlajku, hymnu a motto vzešla z ústavního výboru Evropského parlamentu. Poslanci tím prý chtěli „evropským občanům vyslat jasný politický vzkaz“.

Výsledek hlasování bude v praxi znamenat následující:

- **Vlajka bude vyvěšena** ve všech místnostech, kde se poslanci scházejí a při oficiálních akcích Evropského parlamentu.
- **Hymna bude znít** při slavnostních zahájeních činnosti Evropského parlamentu po každých volbách do EP a na formálních zasedáních.
- Evropské motto „**Jednotná v rozmanitosti**“ se objeví na každém oficiálním dokumentu Evropského parlamentu.

Součástí jednacího řádu Evropského parlamentu se stává oslava **Dne Evropy, který připadá na 9. května**.

Řada poslanců Evropského parlamentu vyjádřila s přijetím symbolů svůj nesouhlas vzhledem k „**citlivosti tématu**“ v době, kdy se rozhoduje o osudu Lisabonské smlouvy poté, co byla zamítnuta irskými voliči.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/001-39025-282-10-41-901-20081008IPR39024-08-10-2008-2008-false/default_cs.htm

<http://www.euractiv.cz/evropsky-parlament/clanek/parlament-prijal-za-sve-kontroverzni-symboly-eu>

EKONOMIKA A EURO

Termín přijetí eura letos stanoven nebude

Ministr financí Miroslav Kalousek a guvernér centrální banky Zdeněk Tůma oznámili, že Česká republika si **na termín přijetí eura zřejmě bude ještě muset počkat**, nejspíše do příštího roku. Důvodem dalšího váhání se stanovením konkrétního data vstupu do eurozóny je současná finanční krize, která vlády mnoha zemí Evropské unie přiměla k volání po uvolnění rozpočtových pravidel v rámci Paktu stability a růstu.

Pakt stability a růstu představuje soubor fiskálních pravidel, jimiž se musí členské země eurozóny řídit. Smyslem jejich dodržování je nenarušovat stabilitu společné měny a nezvyšovat inflaci. Země musí v první řadě **střednědobě udržovat vyrovnaný rozpočet veřejných financí**. Deficit by zároveň neměl překročit 3 % HDP, jinak země hrozí ze strany Evropské unie sankce. Kromě toho platí pravidlo i pro veřejný dluh. Jeho výše by neměla překročit hladinu 60 % vůči HDP dané země.

Miroslav Kalousek uvedl, že byl vždy přesvědčen o tom, že brzký termín přijetí eura je správný, ale ve chvíli, kdy řada členských států dává najevo, že Pakt stability a růstu pro ně nemusí být důležitý, **přehodnocuje rozhodnutí o datu vstupu České republiky do eurozóny**.

Také guvernér České národní banky Zdeněk Tůma řekl, že vláda bude kvůli „neklidu na finančních trzích“ potřebovat určitý **oddechový čas počítaný spíše na měsíce**.

Nebezpečí možného **rozvolnění fiskálních pravidel Paktu stability a růstu považujeme za relevantní argument**, i když si nejsme jisti, jestli sám o sobě ospravedlňuje zdržování našeho vstupu do eurozóny.

Již od roku 2005 Pakt stability a růstu obsahuje flexibilní doložku, která umožňuje překračování cíle 3% deficitu veřejných financí k HDP v mimořádných situacích. Nynější největší finanční krize od 30. let minulého století takovou situací určitě je.

Bude ale třeba pečlivě sledovat a na nejvyšší úrovni požadovat, aby po normalizaci situace se do starých kolejí vrátilo i dodržování pravidla fiskální odpovědnosti.

Opačnou cestou než Česká republika se vydalo **Polsko, jehož vláda koncem října schválila termín přijetí eura v roce 2012**, neboť podle ní co nejrychlejší přijetí eura pomůže lépe čelit případným dalším světovým finančním krizím. Podobný postoj zastává Maďarsko, kde pod vlivem krize premiér Gyurcsány svolal celonárodní summit, který by měl řešit přistoupení země do eurozóny.

http://www.komora.cz/hk-cr/zpravodajstvi/art_26877/hk-cr-nesouhlasime-s-odkladem-oznameni-terminu-zavedeni-eura-v-ceske-republice.aspx

<http://www.euractiv.cz/obchod-a-export/clanek/svaz-prumyslu-podporil-odklad-prijeti-eura-podnikatele-ale-protestuji>

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Komise žaluje ČR kvůli směrnici o zajištění

Evropská komise rozhodla zahájit řízení pro porušení práva proti deseti členským státům z důvodu nesplnění jejich povinnosti převést některé směrnice týkající se vnitřního trhu do vnitrostátních právních předpisů. **České republiky se týká nepřevedení směrnice o zajištění**, která měla být do národní legislativy převedena do 10. prosince 2007. Proto Evropská komise zažaluje ČR u Evropského soudního dvora v Lucemburku.

Ke zdržení došlo **kvůli náročnosti legislativního procesu**, řekl ČTK mluvčí ministerstva financí Ondřej Jakob. Část úpravy je podle něj obsažena již v současné české legislativě. Ostatní je prý v návrhu zákona o pojišťovnictví, který je od července v Poslanecké sněmovně a nyní bude projednán v prvním čtení.

Směrnice 2005/68/ES o zajištění zaceluje právní předpisy EU o pojištění, které v minulosti neregulovaly specializované zajišťovatele (tj. pojišťovatele, kteří neposkytují přímé pojištění). Neexistence harmonizovaného předpisového rámce EU pro zajištění měla za následek značné **rozdíly v úrovni dozoru nad zajišťovny mezi různými členskými státy** EU a nerovné podmínky pro všechny subjekty na vnitřním trhu pojišťovacích a zajišťovacích služeb.

Zatím pouze tzv. odůvodněné stanovisko obdržela Česká republika kvůli nepřevedení **směrnice o požadavcích na průhlednost týkajících se společností s kótovanými akciemi**. Odůvodněné stanovisko je druhou fází řízení pro porušení práva podle článku 226 Smlouvy o ES. Neobdrží-li Komise do dvou měsíců uspokojivou odpověď, může věc předložit Evropskému soudnímu dvoru.

Tato směrnice a její prováděcí opatření se zaměřují na zlepšení kvality informací dostupných investorům, pokud jde o podnikatelské výsledky společností, jejich finanční pozici a rovněž o změny ve významné účasti na společnostech. Lhůta pro **provedení této směrnice vypršela v březnu 2008**.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1519>

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1520>

FINANCE

Summit schválil plán boje s finanční krizí

Zasedání Evropské rady schválilo základní scénář boje s finanční krizí, který vychází z doporučení, na nichž se dohodly státy eurozóny a Velké Británie. Lídři členských států se na summitu Evropské unie shodli na těchto nových opatřeních:

- poskytování **záruk pro nové bankovní půjčky**,
- další **kapitálové „injekce“ evropským bankám**,
- zvýšení **likvidity mezibankovního trhu**,
- **změna účetních pravidel** směrem k větší průhlednosti, která dočasně pozastavují účetnictví typu „mark-to-market“.

Soubor opatření doplnila i Evropská komise, která se zavázala, že bude pružněji reagovat při schvalování státní pomoci jednotlivým bankám. Souhlasila, že bude žádosti posuzovat ve lhůtě 24 hodin a kladně vyhoví všem odůvodněným návrhům, které nebudou diskriminovat některé subjekty na trhu, jako se např. stalo v případě Irska, kdy byly poškozeny britské banky. Různé evropské státy už investovaly nebo přislíbily investovat do svých bankovních systémů v různých formách (nejčastěji půjčky) **asi 2,2 bilionu euro**.

I přes obavy velkých členských států, že někteří unijní nováčci, jako třeba Česko, návrh evropských ekonomických velmocí zablokují, mohl nakonec prezident předsedající Francie Nicolas Sarkozy krátce před půlnocí prohlásit: „Evropa jako celek, bez výjimky, **podporuje akční plán dohodnutý na nedělním summitu eurozóny**“.

V závěrech z prvního dne summitu schválených všemi přítomnými delegacemi je také zmínka o **uspořádání světového fóra o finanční krizi**, které by se mělo konat v listopadu. Přítomní mají být jak zástupci zemí G8, tak také představitelé nastupujících velmocí – Číny a Indie.

Mimořádné okolnosti, jako je největší finanční krize od 30. let 20. století, **si vyžadují mimořádné nástroje**, které z pohledu ekonomických slabikářů vypadají jako přehnané zásahy státu do volné konkurence. Nicméně bez jejich použití vážně hrozil kolaps evropského finančního systému s nedozírnými následky i na reálnou ekonomiku.

Nicméně je velice důležité, aby tyto nástroje byly **použity jenom po nezbytně dlouhou dobu** a trvale nedeformovaly tržní prostředí, jak také požaduje Evropská komise.

http://www.ue2008.fr/PFUE/lang/en/accueil/PFUE-10_2008/PFUE-15.10.2008/Conseil_europeen

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/summit-schvalil-plan-boje-s-krizi>

Evropská komise představila plán na větší regulaci bank

Evropská komise začátkem října představila formou **revize směrnice o kapitálové přiměřenosti** návrhy opatření na přísnější regulaci bank, která jsou reakcí na současnou finanční krizi.

Hlavní body návrhu:

Posílit správu velkých angažovaností

Pokud banky dosáhnou určitého limitu, nebudou smět půjčovat žádnému dalšímu subjektu. Nad stanovený finanční limit si tak

Ministři financí členských států EU se dohodli na zvýšení výše minimální garance soukromých vkladů z 25.000 eur až na 100.000 eur. Zároveň se zcela zruší spoluúčast vkladatelů, která nyní dosahuje 10 %. Eurokomisař pro oblast průmyslu Günter Verheugen uvedl, že je Komise nakloněna uvolnit pro potřeby automobilového průmyslu balíček měkkých půjček v celkové hodnotě 40 miliard eur. Finanční krizí těžce zasažený Island uvažuje o členství v EU. Evropská komise tento krok podporuje.

nebudou smět na mezibankovním trhu ani půjčovat, ani tam nebudou smět nabízet peníze k půjčení, protože ostatní banky budou při vypůjčování podléhat účinným omezením.

Zlepšit dohled nad nadnárodními bankovními skupinami

Budou zřízena „kolegia orgánů dohledu“ pověřená kontrolou bankovních skupin, jež jsou aktivní ve více členských státech EU. Budou vyjasněna práva a povinnosti příslušných orgánů národního dohledu a zefektivní se jejich vzájemná spolupráce. Vytvoření nadnárodní celoevropské dozorové instituce navrženo není.

Zlepšit kvalitu bankovního kapitálu

Pro celou EU budou stanoveny jasná pravidla pro posuzování hybridního kapitálu (kapitálu složeného z majetku a dluhů) z hlediska způsobilosti takového kapitálu k započtení do celkového kapitálu banky.

Zlepšit řízení rizika likvidity

U bankovních skupin činných ve více členských státech EU budou „kolegia orgánů dohledu“ projednávat a koordinovat také řízení rizika likvidity, tj. každodenního způsobu financování činnosti banky. Tato ustanovení jsou reakcí na probíhající jednání Basilejského výboru pro bankovní dohled a Evropského výboru orgánů bankovního dohledu.

Zlepšit řízení rizika u sekuritizovaných produktů

Budou zpřísněna pravidla u určitých dluhových cenných papírů, tj. u produktů, jejichž splacení je závislé na výkonnosti sdruženého portfolia úvěrů. Společnosti, které úvěry do obchodovatelných cenných papírů strukturují, si budou muset ponechat určitý stupeň rizika u těchto cenných papírů a firmy, které do nich investují, tak budou moci učinit až po provedení hloubkové kontroly.

Jedná se o revizi směrnice, takže pro svůj vstup v platnost musí projít náročným schvalovacím procesem, během něhož musí nalézt shodu Evropský parlament i členské státy. **Uvedení návrhů do praxe je tak spíše záležitostí několika příštích let.**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1433>

Ministři financí se dohodli na garanci soukromých vkladů

V rámci boje proti finanční krizi a předcházení možné panice mezi drobnými vkladateli se ministři financí členských států dohodli, že **zvýší minimální garance soukromých vkladů** z 25.000 eur na 50.000 eur a zcela zruší spoluúčast vkladatelů (nyní 10 %; v případě krachu banky je jim vyplaceno 90 % hodnoty vkladů).

Dalším krokem je **zvýšení hranice až na 100.000 eur**, jak již navrhla Evropská komise. Součástí návrhu Evropské komise je i zkrácení lhůty pro výplatu vkladů v případě krachu banky ze tří měsíců na tři dny.

Změny ve státních zárukách za bankovní vklady si vyžádal krok Irsko, které jako první oznámilo, že poskytne záruky na veškeré vklady a dluhy šesti největších finančních institucí. Toto opatření sice komisařka pro hospodářskou soutěž Neelie Kroes označila za **diskriminační vůči ostatním evropským bankám**, ale brzy se k Irsku přidaly další členské země jako Německo, Řecko, Rakousko a Dánsko.

Komisařka prozatím vůči Německu a Rakousku kvůli jejich rozhodnutí o poskytnutí státních záruk výhrady nemá, neboť se **omezuje pouze na drobné střadatele**. Uvedla ale, že celoplošné záruky, ke kterým přistoupilo Irsko, budou ještě vyžadovat „dolazení“, pokud mají být v souladu s pravidly hospodářské soutěže.

Sedmadcátka ministrů financí členských zemí se dále shodla na tom, že **nenechají padnout žádnou banku**, která je dostatečně velká na to, aby způsobila kolaps celého evropského finančního systému.

Harmonizace státní garance bankovních vkladů je nezbytným opatřením, **aby na jednotném bankovním trhu EU měly všechny banky stejné podmínky**. Zrušení minimální spoluúčasti (dosud 10 %) vkladatelů považujeme za nešťastné opatření. V krátkodobém horizontu je možná ospravedlněno zabráněním paniky a „runů“ na banky, v dlouhodobém opatření však podporuje morální hazard vkladatelů, kteří při výběru bankovního ústavu vůbec nebudou brát v úvahu jeho finanční stabilitu a rizikovost.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/misc/103202.pdf

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1508>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/ministri-financi-se-dohodli-na-garanci-soukromych-vkladu>

PODNIKÁNÍ

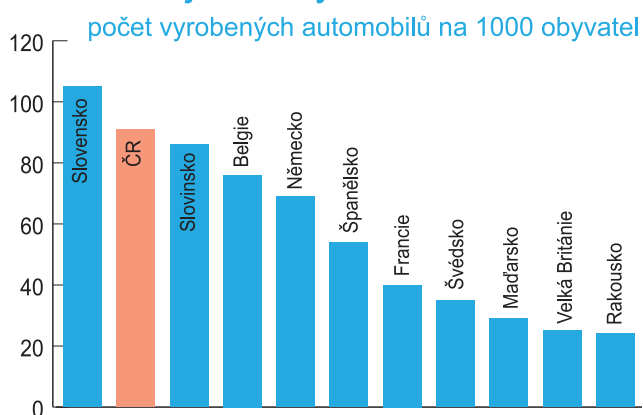
Brusel souhlasí s půjčkou 40 miliard eur automobilkám

Na setkání členů expertní skupiny CARS21, jejíž úkolem je zlepšit regulační rámec pro automobilové odvětví a připravit jej na budoucí výzvy, evropský komisař pro oblast průmyslu Günter Verheugen uvedl, že je Komise nakloněna uvolnit pro potřeby automobilového průmyslu **balíček měkkých půjček v celkové hodnotě 40 miliard eur**.

Komisař výslovně nevedl, kdy by tyto prostředky mohly mít automobilky k dispozici, ale řekl, že by je poskytovala **Evropská investiční banka (EIB) v podobě půjček s nízkým úrokem**. Z půjček by bylo možné financovat podporu výzkumu a vývoje energetické účinnosti a snižování palivové spotřeby u nových automobilů. Evropská komise navíc uvažuje o tom, že členským zemím umožní využít státní pomoci **v oblasti vývoje ekologických technologií**.

Oznámení o vytvoření balíčku přichází krátce poté, co vrcholní představitelé evropské Sedmadvacítky podpořili **francouzský plán na podporu evropských automobilek** a nařídili Evropské komisi, aby do konce roku představila návrhy na podporu veškerého evropského průmyslu.

Největší výrobci aut v EU

Zdroj.: Evropská komise, v roce 2007

V kontextu obecně se zhoršujících hospodářských podmínek a klesajících prodejů nových automobilů jak v Evropské unii, tak na celém světě setkání skupiny CARS21 „dominovaly **obavy o budoucnost pracovních míst** v tomto sektoru“, řekl Günter Verheugen během prezentace závěrů ze setkání.

Skupina se shodla na tom, že jedinou možností, jak zajistit dlouhodobou udržitelnost a konkurenceschopnost evropského automobilového průmyslu, je učinit z něj **globálního leadera** v oblasti ekologických, bezpečných a cenově dostupných vozidel.

Budoucí vznik podpůrného balíčku pro výrobce aut je **výrazným vítězstvím automobilové lobby**. Je jen otázkou času, kdy se o státní dotace a podpory přihlásí i další odvětví průmyslu, stavebnictví, služeb či zemědělství pod záminkou toho, že i jejich firmy musí plnit ekologické požadavky a vypořádat se se slábnoucí poptávkou.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1598>

<http://www.euractiv.cz/obchod-a-export/clanek/brusel-souhlasis-pujckou-40-miliard-eur-automobilkam-301008>

ROZŠÍŘENÍ

EU otevírá dveře Islandu

Pokud by se Island rozhodl stát členskou zemí EU, může k tomu dojít velmi brzy. Řekl to evropský komisař pro rozšiřování Olli Rehn. Ve světle finanční krize, která ostrov přivedla na pokraj bankrotu, **začíná Island o členství v Evropské unii znovu uvažovat**.

„Island je bezpochyby evropskou zemí,“ která „**již má vyjednané možná dvě třetiny**“ kritérií, **jež musí splnit** k tomu, aby se stala součástí Evropské unie. Komisař Olli Rehn to sdělil agentuře AFP.

„To znamená, že ve chvíli, kdy Island předloží svou kandidaturu, budeme moci **jednání rychle dokončit**,“ uvedl komisař Rehn.

Island je členem **Evropského sdružení volného obchodu (ESVO)** i **Evropského hospodářského prostoru (EHP)**, a tak implementuje většinu evropské legislativy týkající se jednotného trhu až na dvě důležité výjimky – zemědělství a rybolov. EHP navíc Islandu umožňuje, aby byl členem (přestože zde nemá hlasovací právo) celé řady evropských agentur a účastnil se programů v oblasti životního prostředí, vzdělávání a výzkumu. Island je navíc přidruženým členem Schengenského prostoru, takže z něj lze bez pasu vycestovat do většiny zemí Evropské unie a Norska.

Ministr pro rybolov Einar Gudfinnsson minulý týden oznámil, že **je na čase přehodnotit vztah země k Evropské unii**, která v době krize představuje relativně pevný bod. Podle průzkumu veřejného mínění, který tuto sobotu zveřejnil islandský deník Frettabladid, si 70 % Islandčanů přeje referendum o členství v Evropské unii. Členství v Unii si podle průzkumu přeje 49 % občanů, proti by se vyslovilo 27 %.

Island je nejvíce zasaženou zemí v současné finanční krizi a **bez pomoci zvenčí se z ní sám nedostane**. Současný model země mohutně se orientující na mezinárodní bankovníctví selhal a je třeba nalézt nový způsob budování prosperity. Přistoupení k Evropské unii je vzhledem členství v ESVO, EHP či Schengenu reálnou alternativou, jak stabilizovat islandskou ekonomiku a obnovit důvěru zahraničních investorů.

http://ec.europa.eu/external_relations/iceland/index_en.htm

<http://www.euractiv.cz/budoucnost-eu/clanek/eu-otevira-dvere-islandu>

DOPRAVA A ENERGETIKA

Aerolinky musí zveřejňovat úplnou cenu letenek

Letecké společnosti musí od soboty 1. listopadu **zveřejňovat konečné ceny letenek včetně veškerých příplatků**. Evropská unie tímto nařízením reaguje na praktiky, kdy aerolinky inzerují pouze zlomek skutečné ceny letenek, přestože zákazník poté musí díky různým poplatkům zaplatit několikanásobně více.

Požadavek, aby letecké společnosti uváděly úplnou cenu letenky včetně podrobného rozpisu jednotlivých poplatků, z nichž se konečná cena skládá, má spotřebitelům umožnit **lépe porovnat ceny různých leteckých společností** a zvýšit tak konkurenci na trhu.

Ministři členských států odpovědní za energetiku se dohodli na ukončení prodeje běžných vakuových žárovek v Evropské unii od roku 2012. Evropská unie se shodla na nové směrnici o odpadech, která předpokládá jejich větší využití pro energetické účely. Evropská komise představila novou směrnici, která by měla harmonizovat předpisy pro přeshraniční nákupy na jednotném vnitřním trhu EU. Bude se týkat nákupů přes internet i v kamenných prodejnách.

Podle nových pravidel navíc **nebudou aerolinky moci cenu navyšovat o další „volitelné služby“** bez předchozího souhlasu klienta nebo cenově diskriminovat zákazníky, kteří letenku objednávají z různých zemí. Přestože nové nařízení začne platit až od listopadu, řada leteckých společností začala úplné ceny uvádět již v průběhu letošního roku.

Nařízení obsahuje i další opatření, která mají za cíl posílit bezpečnost letecké dopravy a ochránit klienty před situacemi, kdy například letecká společnost oznámí krach a cestující, kteří měli zakoupenou letenku, se o tom dozvědí až v den odletu. Zejména nové letecké společnosti budou podléhat **přísnější kontrole národních orgánů** a budou jim muset podávat informace o svém financování. „Pokud nebude přepravce plnit své stávající ani potenciální závazky po dobu 12 měsíců, může mu národní orgán pozastavit nebo odebrat licenci“, píše se v prohlášení zveřejněném na stránkách Evropské komise.

Kvůli vyšší bezpečnosti mají přísnějším kontrolám udělených licencí podléhat veškeré letecké společnosti.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1603>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/aerolinky-musi-zverejnovat-uplnou-cenu-letenek-311008>

Zakáže EU neúsporné žárovky?

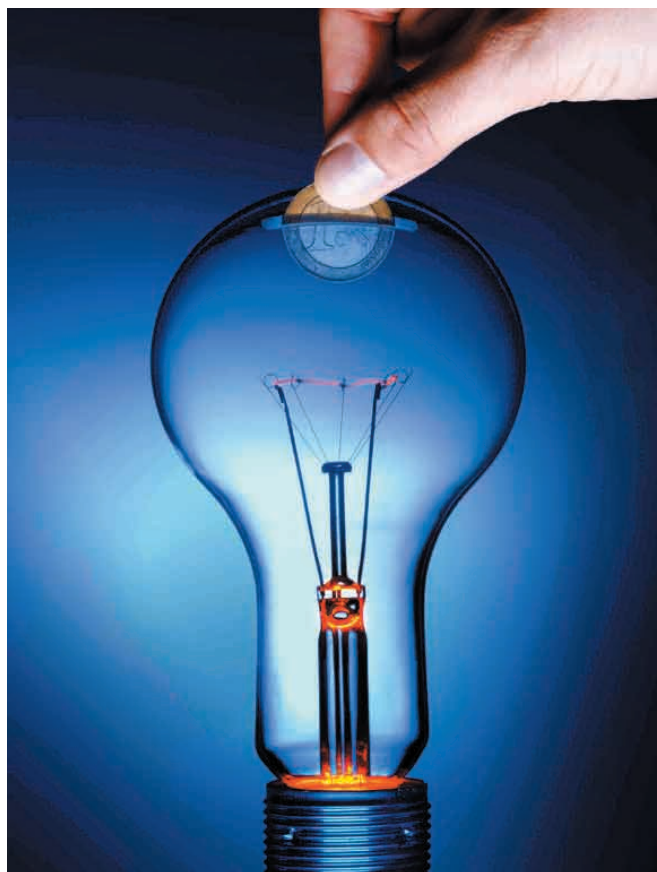
Ministři členských států odpovědní za energetiku se v souladu s cílem zvyšování energetické účinnosti spotřebičů dohodli na **ukončení prodeje běžných vakuových žárovek v Evropské unii od roku 2012**. Konkrétní návrh příslušného nařízení by měla vypracovat Evropská komise ještě před koncem letošního roku. Prvně se návrhy na úplný přechod z tradičních žárovek na úsporné objevil na loňském jarním summitu Evropské unie v debatě o přípravě ambiciózního energeticko-klimatického legislativního balíčku.

Podle odhadů ekologické organizace WWF by díky tomu mohla **klesnout spotřeba elektrické energie na svícení** o 60 % a ročně se uspořit 30 milionů tun oxidu uhličitého, jednoho ze skleníkových plynů, který způsobuje globální oteplování.

Nákupní cena úsporných žárovek je sice zatím dražší než u těch klasických, ale v průběhu let je jejich pořízení a používání díky podstatně nižší spotřebě levnější. Do budoucna by navíc mohly klesnout i pořizovací náklady, neboť se předpokládá omezení či **zrušení antidumpingových cel** na jejich dovoz z Číny.

Světelným zdrojem budoucnosti by však podle expertů neměly být současné zářivky (neboli nízkotlaké výbojky), ale **světlo vyzařující diody** (neboli LED), které jsou zatím ale stále příliš drahé.

Připravované nařízení by mělo začít platit v roce 2010 a **obsahovalo by dvouleté přechodné období**, ve kterém by úsporné žárovky měly postupně vytlačovat z prodejných sítí jejich méně ekologické alternativy.

Krok Evropské unie není ve vyspělém světě výjimečný. **Průkopníkem je Austrálie**, která zákaz klasických vakuových žárovek od roku 2009 schválila již loni. Podobná opatření zavedla či se chystá zavést i Nový Zéland, Kalifornie, z členských států EU již připravovala návrh Velká Británie.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/trans/103274.pdf

VNĚJŠÍ VZTAHY

EU podepsala nové partnerství s Austrálií

V Paříži se uskutečnila schůzka Trojky s ministrem zahraničí Austrálie Stephenem Smithem, na níž se podařilo podepsat a schválit **nový rámec pro partnerství EU a Austrálie** na dalších pět let.

Doposud určovaly rámec vztahů EU a Austrálie dva dokumenty:

- **Společná deklarace** o vztazích mezi Austrálií a EU z roku 1997
- **Austrálie a EU: Agenda pro spolupráci** z roku 2003.

Platnost druhého jmenovaného dokumentu byla omezená na pět let, a proto se letos připravil dokument nový. Nový rámec

partnerství Austrálie a EU klade velký **důraz na bezpečnost a protiteroristickou spolupráci**, spolupráci v asijsko-pacifickém regionu, atd.

EU Trojka složená z francouzské ministryně pro lidská práva Rama Yade, evropské komisařky pro vnější vztahy Benity Ferrero-Waldner a Roberta Coopera, který zastupoval sekretariát Rady EU, se v Paříži sešla s australským ministrem zahraničí Stephenem Smithem dne 29. října 2008. Během schůzky panovala přátelská atmosféra, kterou završilo **schválení nového rámce pro partnerství na dalších pět let**.

Komisařka pro vnější vztahy Benita Ferrero-Waldner před jednáním řekla: „EU přikládá velký význam vztahu s Austrálií. **Austrálie je klíčovým hráčem v asijsko-pacifickém regionu** a klíčovým partnerem EU ve světovém hospodářství, v boji proti klimatickým změnám, energetické bezpečnosti, stejně tak jako v oblasti mezinárodní i regionální bezpečnosti.“

Mezi diskutovaná témata patřila kromě nového partnerství také současná světová hospodářská situace a také bezpečnostní situace v Gruzii. Evropská unie je již více jak 25 let **největším obchodním partnerem Austrálie**, proto i posílení vzájemných obchodních vazeb je jedním z pěti nejdůležitějších cílů, kterých chce Unie a Austrálie v rámci nového partnerství dosáhnout. K dalším patří posílení dialogu a spolupráce v zahraničněpolitických otázkách nebo podpora spolupráce v oblasti klimatických změn nebo energetických otázkách.

<http://www.euractiv.cz/vnejsi-vztahy/clanek/eu-podepsala-nove-partnerstvi-s-australi>

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1592>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Unie dala zelenou spalování odpadů v elektrárnách

Ministři životního prostředí sedmadvacítky se shodli na nové směrnici o odpadech, která předpokládá **jejich větší využití jako energetické suroviny**. Prioritou členských států by však mělo být zamezení samotného vzniku odpadů.

„Nová směrnice propaguje **odpad jako doplňkový energetický zdroj**, čímž by měla přispět ke snížení jeho množství a omezení rizika úniku skleníkových plynů ze skládek,“ uvádí se ve výstupu z Rady EU k životnímu prostředí.

Při nakládání s odpady by se členské státy i místní samosprávy měly držet striktní posloupnosti kroků: **za prvé je nutné se pokusit o redukcí množství nově vznikajícího odpadu**. Pokud už je vyprodukován, měl by být znovu využit, recyklován nebo spálen za účelem výroby elektřiny. Až poslední možností zůstává jeho uložení na skládky.

V nové směrnici je poprvé energeticky účinné spalování odpadů definováno jako jejich opětovné využití. Od tohoto kroku si ministři životního prostředí **slibují snížení spotřeby tradičních fosilních paliv** a dalších nerostných surovin.

Schválení nové směrnice přišlo po mnoha letech náročného vyjednávání mezi Radou a Evropským parlamentem, které začalo už v roce 2005. V tomto kompromisním návrhu se europoslanci museli vzdát zavedení jakýchkoliv závazných cílů pro redukcí množství produkovaného odpadu na národní úrovni. Namísto toho budou muset členské státy vypracovat nejpozději do pěti let **programy zaměřené na omezování produkce odpadů**, které následně vyhodnotí Evropská komise.

Poprvé v historii obsahuje směrnice závazné cíle týkající se podílu odpadu, který musí být recyklován. **Do roku 2020 to bude 50 % odpadů z domácností** a 70 % ze stavebních nebo demoličních činností.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/misc/103477.pdf

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/unie-dala-zelenou-sp-alovani-odpadu-v-elektrarnach>

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Přeshraniční nákupy budou v Evropě bezpečnější

Evropská komise představila novou směrnici, která by měla **harmonizovat předpisy pro přeshraniční nákupy** na jednotném vnitřním trhu – přes internet i v kamenných prodejnách – a působit tak jako impuls jednak pro maloobchodníky k „dobývání“ zahraničních trhů a také pro spotřebitele k rozšíření nákupů v zahraničí.

Legislativní návrh předpokládá, že všichni spotřebitelé v Evropě **musí být při nákupech řádně informováni** nejen o vlastnostech daného produktu, ale také o jeho původu a konečné ceně včetně všech poplatků. Směrnice také limituje dodací lhůtu na 30 dnů a zavádí právo všech Evropanů na vrácení zboží bez udání důvodu do 14 dnů od jeho doručení. Dále dojde k harmonizaci záručních podmínek: spotřebitelé budou mít právo na opravu nebo výměnu zboží, pokud se ukáže jako vadné, do dvou měsíců.

Speciální pravidla budou platit pro nakupování přes mobilní telefony, které často disponují menším displejem znemožňujícím poskytnout úplné informace o produktu (např. vykreslení dostatečně velkého obrázku). **Konec by měl být také s neférovými praktikami** jako je automatické navyšování cen za služby či obnovování smlouvy bez vědomí zákazníka.

„Nová legislativa má **posílit ochranu spotřebitele** a důvěryhodnost přeshraničních nákupů“, vysvětlila komisařka pro ochranu spotřebitele Meglena Kuneva.

Události

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy Ondřej Liška začátkem října v Bruselu podepsal dlouho očekávaný Operační program Věda a výzkum pro inovace. Jedná se o poslední český operační program pro období 2007–2013, který Evropská komise dosud neschválila. Hlavním cílem programu je posilování českého potenciálu v oblasti vědy, výzkumu a inovací. Rozpočet operačního programu na celé sedmileté programovací období dosahuje 2,4 miliard eur.

Podle nedávno zveřejněného průzkumu přibližně **každý čtvrtý Evropan nakupuje zboží přes internet**, nicméně pouze 7 % obyvatel starého kontinentu tak činí na zahraničních serverech.

Směrnice, pokud bude schválena, má skutečně předpoklady pro to, aby se pravidla jednotného vnitřního trhu více prosadila zejména v oblasti internetových nákupů. **Potenciál pro přeshraniční nákupy díky velkým cenovým rozdílům existuje**, jak ostatně potvrdily i nedávné průzkumy.

Procentní cenová přírážka v zemích EU u spotřební elektroniky vůči nejlevnější zemi

Rakousko	34 %	Irsko	20 %
Nizozemsko	28 %	Estonsko	16 %
Francie	28 %	Slovinsko	15 %
Finsko	28 %	Portugalsko	14 %
UK	27 %	Německo	13 %
Lucembursko	27 %	ČR	13 %
Dánsko	27 %	Bulharsko	13 %
Řecko	26 %	Polsko	12 %
Belgie	25 %	Maďarsko	11 %
Španělsko	23 %	Lotyšsko	10 %
Kypr	22 %	Slovensko	6 %
Itálie	21 %	Rumunsko	4 %
Švédsko	20 %	Litva	0 %

Zdroj: Evropská komise, šetření v roce 2007, pozn.: nejlevnější spotřební elektronika je v průměru v Litvě, nejdražší v Rakousku, kde jsou její ceny v průměru o 34 % vyšší než v Litvě.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1474>

<http://www.euractiv.cz/obchod-a-export/clanek/nakupovani-online-bude-v-evrope-bezpecnejsi>

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Poslední operační program byl podepsán

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy Ondřej Liška začátkem října v Bruselu podepsal **dlouho očekávaný Operační program Věda a výzkum pro inovace**.

Operační program Věda a výzkum pro inovace (VaVpl) byl posledním operačním programem, který Evropská komise dosud neschválila. Předchozí verzi programu Komise vytýkala, že není dostatečně propojen s průmyslem tak, aby mohl přinášet efektivní výsledky. Ministerstvo poté začalo program přeprocovávat a letos v dubnu oznámilo, že je připraven ke schválení. Technická jednání předcházející samotnému schválení se **podařilo doladit během července** a ke slavnostnímu podpisu operačního programu došlo 1. října v Bruselu.

Cílem Operačního programu Věda a výzkum pro inovace je **posilování českého potenciálu v oblasti vědy, výzkumu a inovací**, který přispěje k vyššímu hospodářskému růstu, konkurenceschopnosti a tvorbě vysoce kvalifikovaných pracovních míst tak, aby se ČR stala „evropsky významným místem koncentrace těchto aktivit“.

Vedle mezinárodní spolupráce je cílem programu také vytváření regionálních výzkumných a vývojových kapacit a posilování spolupráce výzkumných institucí, vysokých škol a soukromých podniků v oblasti přenosu výsledků výzkumu a vývoje do praxe tak, **aby byl posílen rozvoj regionů**.

Z OP VaVpl budou moci v následujících letech výzkumné instituce, vědci, vysoké školy **čerpat až 2,4 miliardy eur**.

Navzdory zpoždění, které přípravu programu provázelo, **vyhlásilo Ministerstvo školství na jaře první výzvy** a vědci tak mohli předložit své projekty k posouzení.

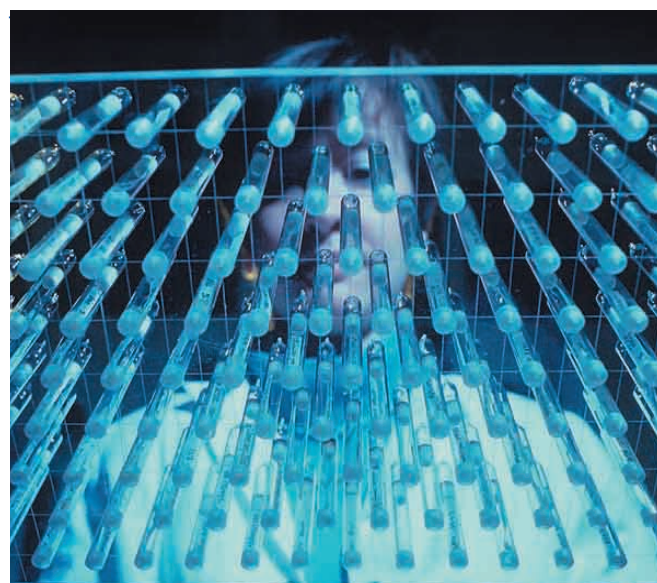
Struktura a rozpočet VaVpl v mil. eur

Název prioritní osy	Rozpočet
1. Evropská centra excelence	806,3
2. Regionální VaV centra	806,3
3. Komericializace a popularizace VaV	250,9
4. Infrastruktura pro výuku na VŠ spojenou s výzkumem	487,2
5. Technická pomoc	85,3
Celkem	2436,1

Zdroj: MŠMT ČR

<http://www.msmt.cz/pro-novinare/miliardy-pro-ceskou-vedu-po-depsano>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/liska-v-bruselu-podepsal-posledni-operacni-program>

Evropská komise uvedla do provozu speciální webový portál, kde jsou k dispozici informace o tom, jaké subjekty získaly dotaci z fondů EU řízených přímo Komisí či jí zřízenou agenturou. Výbor pro kulturu a sport Evropského parlamentu nepodporuje pravidlo „6+5“ navržené fotbalovou asociací FIFA, jehož cílem je regulovat počet zahraničních hráčů v klubech. Europoslanci požadují jasnější pravidla pro mezinárodní manželství, aby se při případných rozvodech zamezilo komplikacím s určením národní jurisdikce.

1. ŘÍJNA

Strategie EU pro oblast Baltického moře: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1430>

2. ŘÍJNA

Poslanci chtějí zákázat nelegální dovoz tropického dřeva: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/064-38426-273-09-40-911-20080930STO38425-2008-29-09-2008/default_en.htm

Strategické partnerství EU a Afriky: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/601>

3. ŘÍJNA

Budou internetové blogy pod dohledem?: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/039-38391-338-12-49-906-20080929STO38338-2008-03-12-2008/default_en.htm

Kdo dostává peníze z EU? Nový webový portál o příjemcích dotací z fondů EU: http://ec.europa.eu/budget/other_main/press_releases_en.htm

6. ŘÍJNA

Evropský komisař Peter Mandelson se stal členem britské vlády a na jeho místo nastoupila baronka Ashton of Upholland: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1459>

7. ŘÍJNA

Směrem ke společnému systému poplatků za letišť EU: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/062-38797-281-10-41-910-20081006IPR38796-07-10-2008-2008-false/default_en.htm

8. ŘÍJNA

Závěry Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem k boji proti daňovým podvodům: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/103209.pdf

Závěry Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem k finanční stabilitě a kontrole: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/103207.pdf

Fotbalové pravidlo FIFA „6+5“ neprošlo Evropským parlamentem: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/041-38775-338-12-49-906-20081006STO38774-2008-03-12-2008/default_cs.htm

9. ŘÍJNA

Korupce v Bulharsku blokuje čerpání fondů EU: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/036-38749-338-12-49-905-20081006STO38721-2008-03-12-2008/default_en.htm

Evropská komise žádá větší roli pro evropské místní úřady v rozvojových činnostech: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1470>

10. ŘÍJNA

Zápis ze zasedání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/trans/103259.pdf

Budoucí kohezní politika by měla být debatována s regiony a městy: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/059-38813-281-10-41-910-20081006IPR38812-07-10-2008-2008-false/default_en.htm

Sektor ubytování turistů zaměstnává v EU 2,3 mil. pracovníků: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-08-090/EN/KS-SF-08-090-EN.PDF

13. ŘÍJNA

Návrh rozpočtu na rok 2009 v Evropském parlamentu: http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/034-38815-283-10-41-905-20081006IPR38814-09-10-2008-2008-false/default_cs.htm

Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie po novelizaci Lisabonskou smlouvou: http://consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?id=1296&lang=en

14. ŘÍJNA

Zápis ze zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/gena/103307.pdf
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/gena/103306.pdf

„Modrá karta“ má umožnit trvalý pobyt v EU: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/018-39206-287-10-42-902-20081013STO39205-2008-13-10-2008/default_en.htm

Rozhodnutí Rady EU o strategickém partnerství EU a Mexika: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/103289.pdf

Komise dává vodítko členským státům k podpoře bankovního sektoru: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1495>

15. ŘÍJNA

Evropský Ombudsman – výroční zpráva za rok 2007: <http://www.ombudsman.europa.eu/report/cs/default.htm>

16. ŘÍJNA

Komise usnadňuje oznamovací postup pro vnitrostátní regulační orgány v oblasti telekomunikací: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1502>

Kalendárium

Komise navrhuje rozšíření pravidel pro přeshraniční platby v eurech na přímá inkasa:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1506>

17. ŘÍJNA

Zahájení činnosti Evropské sítě rozvoje venkova:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1525>

20. ŘÍJNA

Evropští poslanci debatovali o jasnějších pravidlech pro mezinárodní manželství: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/016-10384-267-09-39-902-20070913STO10370-2007-24-09-2007/default_en.htm

Komise zahájila kampaň na distribuci mléka ve školách:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1545>

21. ŘÍJNA

Zápis ze zasedání Rady EU k životnímu prostředí:

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/envir/103480.pdf

Lesní porost pokrývá 42 % plochy EU-27: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2008/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2008_MONTH_10/1-20102008-EN-BP.PDF

Podíl zalesněné plochy

Finsko	77 %	Bulharsko	34 %
Švédsko	75 %	ČR	34 %
Slovensko	65 %	Lucembursko	34 %
Španělsko	57 %	Německo	32 %
Estonsko	56 %	Francie	31 %
Řecko	51 %	Polsko	30 %
Lotyšsko	51 %	Rumunsko	29 %
Rakousko	48 %	Belgie	23 %
EU-27	42 %	Maďarsko	22 %
Kypr	42 %	Dánsko	15 %
Portugalsko	42 %	UK	12 %
Slovensko	40 %	Nizozemsko	11 %
Itálie	37 %	Irsko	10 %
Litva	35 %	Malta	1 %

Zdroj: Eurostat, za rok 2005

22. ŘÍJNA

Nová pravidla pro letištní poplatky:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/062-39952-350-12-51-910-20081020STO39951-2008-15-12-2008/default_en.htm

Výzvy ke kolektivním smlouvám v EU:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/

[048-40052-294-10-43-908-20081020IPR40051-20-10-2008-2008-false/default_en.htm](http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1211902143225.htm)

24. ŘÍJNA

Evropský úřad pro bezpečnost potravin začal pracovat na seznamu zdravotních požadavků: http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1211902143225.htm

27. ŘÍJNA

Zápis ze zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra:

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/jha/103548.pdf

Evropský parlament se vyjádřil negativně k novým scanům na letištích: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/008-39967-350-12-51-901-20081020STO39966-2008-15-12-2008/default_en.htm

Evropská komise a Kuba obnovily spolupráci:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1578>

28. ŘÍJNA

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu:

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/fr/agricult/103557.pdf

Ochrana spotřebitele: Směrnice o nekalých obchodních praktikách: http://ec.europa.eu/consumers/rights/index_en.htm

29. ŘÍJNA

Podpora „zelených“ energetických technologií: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1587>

Společné stanovisko předsednictví Evropské Rady Ecofin a Komise o poskytnutí krátkodobé finanční pomoci Maďarsku: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1595>

Evropská komise otevírá nové Občanské energetické fórum, které bude usilovat o větší výběr a lepší podmínky pro spotřebitele energie v EU: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1594>

30. ŘÍJNA

Regionální politika: meziregionální spolupráce - zahájení druhé výzvy k předkládání projektů:

http://ec.europa.eu/regional_policy/newsroom/index_en.htm

Přechodná ustanovení k uplatňování minimálních rezerv ECB po zavedení eura na Slovensku:

<http://www.ecb.eu/press/pr/date/2008/html/pr081029.en.html>

31. ŘÍJNA

Regiony EU-27 pod lupou: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2008/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2008_MONTH_10/1-30102008-EN-AP.PDF

V listopadu se koná mnoho zasedání klíčových orgánů Evropské unie, kterým dominuje neformální zasedání šéfů členských států sdružených v Evropské radě. Hlavním tématem zde bude sladění pozic členských států před mimořádným mezinárodním summitem k finanční krizi. Tématu finanční krize se bude věnovat i zasedání Eurogroup a Rady Ecofin ze začátku listopadu. Naopak zasedání Ecofinu v druhé polovině listopadu bude věnováno návrhu společného evropského rozpočtu na rok 2009.

Zasedání klíčových institucí EU

3.11.2008	Marseille, Francie	- Setkání ministrů zahraniční
3.11.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání ministrů financí členských států eurozóny (Eurogroup)
4.11.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem (Ecofin)
7.11.2008	Brusel, Belgie	- Neformální zasedání Evropské rady
10.11.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem
18.-19.11.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu
20.-21.11.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k záležitostem vzdělávání, mládeže a kultury
21.11.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem
24.-26.11.2008	Marseille, Francie	- Neformální setkání ministrů pro bydlení, kohezní politiky a rozvoj měst a regionů
25.-26.11.2008	Bordeaux, Francie	- Neformální setkání ministrů pro vzdělání
27.-28.11.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra
27.11.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Budoucí politické kroky EU zaměřené na mládež	DG EAC	25.11.2008
Výzvy spojené s konceptem Internet of Things	DG INFSO	28.11.2008
Harmonizace pravidel solventnosti zaměstn. penzijního pojištění	DG MARKT	28.11.2008

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

Hlavní téma říjnového Měsíčníku EU aktualit se zaměřuje na leteckou dopravu. Právě díky liberalizačním opatřením Evropské unie harmonizujícím pravidla podnikání aerolinek na jednotném vnitřním trhu došlo k velkému rozmachu nízkonákladových dopravců a zesílení konkurence mezi všemi leteckými společnostmi v Unii. Dříve vysoce regulované odvětví s drahými letenkami se tak proměnilo v dynamický sektor, jehož služeb díky přijatelným cenám v EU využívá stále více cestujících.

LETECKÁ DOPRAVA V KONTEXTU AKTIVIT A POLITIK EU

Je to již více než 20 let, kdy započala radikální přeměna hospodářského a regulatorního prostředí pro leteckou dopravu v Evropě.

Je tomu tak v rozsáhlé míře vzhledem k procesu vytváření Jednotného vnitřního trhu ES, jež byl formálně spuštěn v roce 1993, když v období předcházejícím jeho spuštění docházelo k desítkám uvolňovacích a liberalizačních opatření. Jednotný vnitřní trh i pro leteckou dopravu tak začal být jeho integrální součástí.

Bylo obvyklé, že letecká doprava představovala vysoce regulované odvětví, jemuž dominovaly národní vlajkové přepravní společnosti a státem vlastněná letiště. Prostředí jednotného trhu podstatným způsobem odstraňuje všechny komerční restrikce pro letecké společnosti létající v rámci EU (restrikce na volbu leteckých tras, počet letů, ceny letenek apod.). V současné době všechny letecké společnosti v EU mohou poskytovat služby letecké dopravy na jakékoliv trase v rámci EU.

Politika EU transformovala odvětví letecké dopravy vytvořením podmínek pro jeho konkurenceschopnost a zajištění jak kvality služeb, tak i nejvyšší úrovně bezpečnosti. Spotřebitelé, letecké společnosti, letiště a zaměstnanci tak získávají přínosy v podobě nových tras a letišť, větší volby, nižších cen a celkově lepší kvality služeb.

S více než 130 registrovanými leteckými společnostmi a sítí 450 letišť vytváří letecká doprava rovněž podstatný příspěvek evropskému hospodářství. Zaměstnává v EU více než 3 milióny osob a přispívá více než 120 mld. EUR evropskému HDP. Propojováním lidí a regionů přispívá letecká doprava zásadním způsobem evropské integraci a konkurenceschopnosti i propojenosti Evropy se světem.

Nicméně stále existuje prostředí, v němž mají letecké společnosti méně podnikatelské svobody – při létání mimo teritorium EU; tím i cestující disponují menšími možnostmi volby.

Mezinárodní letecká doprava je tradičně rámována bilaterálními smlouvami mezi jednotlivými zeměmi, které mohou omezovat řadu leteckých společností na příslušných trasách, počet letů i rejstřík dostupných destinací.

Pro překonání těchto omezení rozšiřuje EU svoji politiku letecké dopravy nad rámec svých hranic:

- 1) Jakékoliv bilaterální dohody, které nejsou v souladu se svobodou působení letecké dopravy vycházející z jednotného trhu, bude potřeba revidovat pro zajištění právní jistoty a pro postavení všech leteckých společností v EU na rovnocennou pozici z hlediska zajišťování letů mimo EU (zde je patrná snaha o respektování analogických principů, na nichž je založena společná obchodní politika EU).
- 2) Evropská unie pracuje na založení společné oblasti pro fungování letecké dopravy do roku 2010 společně se sousedními státy ve středomořské oblasti a některými východními zeměmi.
- 3) EU vytváří oblasti otevřené letecké dopravy s ostatními dalšími klíčovými mezinárodními partnery. Užší mezinárodní vztahy nejenom že otevřou tržní možnosti, ale rovněž umožní EU prosadit a zajistit vysoké standardy bezpečnosti a zabezpečení mezinárodní letecké dopravy, stejně jako pracovat s ostatními partnery efektivněji při oslovování dopadu letecké dopravy na životní prostředí. Je tak patrné, že řada věcí stále potřebuje být dokončena a završena, aby letecké dopravě umožnila naplnit svůj potenciál.

JEDNOTNÝ TRH PRO LETECKOU DOPRAVU – SOUČASNÁ PODoba

Před rokem 1987 byly trhy letecké dopravy napříč Evropou chráněné a fragmentované – což se však poměrně záhy podstatným způsobem změnilo. Aby se vytvořil jednotný trh pro leteckou dopravu, EU tento sektor počala liberalizovat ve třech fázích.

První liberalizační balíček

První balík opatření byl přijat v prosinci 1987 a začal uvolňovat v té době zavedená pravidla. Například pro dopravu v rámci EU omezil právo vlád bránit zavádění nových přepravních podmínek a cenové politiky v letecké dopravě; to dodalo jistou flexibilitu leteckým společnostem co se týče sdílení kapacity sedadel.

Druhý liberalizační balíček

Druhý balík v roce 1990 otevřel dále trh a umožnil větší flexibilitu ohledně cenových a přepravních podmínek a vzájemného sdílení kapacit. Opatření rovněž dala všem přepravním v Evropské unii právo zajišťovat přepravu neomezeného počtu cestujících nebo nákladu mezi jejich domácí zemí a další členskou zemí EU.

Třetí liberalizační balíček

Následující stupeň liberalizace letecké dopravy v EU představoval třetí balík opatření, zavedený v lednu 1993. Tento balík zavedl svobodu v poskytování služeb v EU a v dubnu

Téma

1997 právo zajišťovat kabotáž (právo letecké společnosti jednoho členského státu EU působit na trasách v rámci jiných členských států). Tato pravidla jednotného trhu byla následně rozšířena na Norsko, Island a Švýcarsko.

Hlavní body třetího balíku liberalizace letecké dopravy v Evropské unii:

- harmonizované požadavky pro licenci k poskytování služeb pro letecké společnosti v EU;
- otevřený přístup pro všechny letecké společnosti v EU s takovou licencí na všechny trasy v rámci EU, plus možnost pro národní vlády uplatnit závazky veřejné služby na trasách podstatných pro regionální rozvoj;
- úplná svoboda s ohledem na cenové a přepravní podmínky; letecké společnosti již dále nemají povinnost předkládat své ceny a tarify příslušným národním autoritám ke schválení.

Trh letecké dopravy se po zavedení třetího liberalizačního balíku opatření a následných přibližně 15 letech dále dynamicky rozvinul a pozvolna nastal čas modernizovat jeho právní rámec. V červenci 2006 učinila Evropská komise návrh na zlepšení a zjednodušení právního rámce pro jednotný trh letecké dopravy. Tento návrh směřuje ke konsolidaci tří existujících nařízení do jednoho a zajištění efektivnějšího trhu letecké dopravy v budoucnosti.

Nařízení č. 1008/2008/ES

Třetí balíček vnitřního leteckého trhu přispěl k tomu, že se ze služeb letecké dopravy staly služby účinnější a dostupnější. Zkušenosti z posledních deseti let však ukázaly, že některá jeho opatření se buď používají málo, nebo je potřeba je objasnit či revidovat. Rozdílné použití a výklad pravidel vnitřního trhu v členských státech a potřeba objasnění si vyžadují revizi letecké legislativy tak, aby se zajistilo vytvoření skutečně rovných podmínek pro všechny letecké společnosti EU. Cílem revize třetího balíčku je proto zvýšit účinnost trhu, bezpečnost leteckých služeb a zlepšit ochranu cestujících.

Revize vstoupila v platnost dne 1. listopadu 2008 ve formě nařízení č. 1008/2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství.

Hlavními body nového nařízení jsou zlepšení bezpečnosti a zvýšení cenové transparentnosti. Legislativní norma upravuje přidělování licencí, kontrolu přístupu nových hráčů na trh letecké dopravy, prostřednictvím které zajišťuje větší konkurenci mezi jednotlivými dopravci. To vše bude mít kladný dopad i na kvalitu služeb leteckých společností nabízených klientům.

Klíčovým bodem nařízení je požadavek na jasné a transparentní stanovování cen letenek. Po vstupu nařízení v platnost jsou letečtí dopravci povinni zveřejňovat konečné ceny letenek včetně veškerých příplatků. Toto opatření je reakcí na neférové praktiky některých leteckých společností,

kteří inzerují jen část skutečné ceny letenek, přestože zákazník poté musí díky různým poplatkům zaplatit několikanásobně více.

Požadavek, aby letecké společnosti uváděly úplnou cenu letenky včetně podrobného rozpisu jednotlivých poplatků, z nichž se konečná cena skládá, má spotřebitelům umožnit lépe porovnat ceny různých leteckých společností a zvýšit tak konkurenci na trhu.

Druhým hlavním bodem nového nařízení je opatření, jehož cílem je posílit bezpečnost letecké dopravy a ochránit klienty před situacemi, kdy například letecká společnost oznámí krach a cestující, kteří měli zakoupenou letenku, se o tom dozvědí až v den odletu.

Z nařízení č. 1008/2008/ES vyplývá, že zejména nové letecké společnosti budou podléhat přísnější kontrole národních orgánů a budou jim muset podávat informace o svém financování. „Pokud nebude přepravce plnit své stávající ani potenciální závazky po dobu 12 měsíců, může mu národní orgán pozastavit nebo odebrat licenci“, píše se v prohlášení zveřejněném na stránkách Evropské komise.

Požadavek bezpečnosti letecké dopravy

Jedním z klíčových přínosů jednotného trhu EU pro leteckou dopravu je vysoká úroveň bezpečnosti a zabezpečení ve všech aspektech letecké dopravy. Statisticky je létání jedním z nejbezpečnějších prostředků dopravy a Evropa navíc má mimořádně přesvědčivý a silný záznam o vývoji bezpečnosti. Nicméně i při počtu více než 30.000 letů, prováděných v Evropě v jediném – byť mimořádně exponovaném – dni a s výhledem dalšího nárůstu počtu letů, se rovněž zesiluje potřeba udržení tohoto vývoje z pohledu vysokých standardů bezpečnosti.

EU má harmonizované bezpečnostní standardy na mimořádně vysoké úrovni. Evropská agentura pro bezpečnost letecké dopavy (EASA) byla založena v roce 2002. Ze své centrály v německém Kolíně nad Rýnem asistuje tvůrcům letecké politiky EU při rozvoji společných pravidel letecké bezpečnosti. V současné době národní autority stále zajišťují většinu operačních úkolů. Nicméně agentura bude pozvolna rozšiřovat své kompetence od certifikace k řízení, licencování palubního personálu, bezpečnosti dopavy a leteckým navigačním službám. Cestující potřebují být ujištěni, že všechna letadla do nichž nastoupí – bez ohledu na to, zda patří letecké společnosti z EU či mimo ni – poskytují vysoké úrovně a standardy bezpečnosti.

Pokud existuje důkaz, že letecká společnost není schopna fungovat při naplňování minimálních bezpečnostních standardů, může Evropská komise uplatnit zákaz a operační restrikce pro fungování takovéto společnosti (což i pravidelně činí). Letecké společnosti, u nichž se předpokládá, že nejsou

bezpečné, jsou umístěny na seznam, který je publikován na internetové stránce Evropské komise a aktualizován alespoň jednou za tři měsíce.

Navíc, po teroristických útocích 11. září 2001 Evropská unie harmonizovala bezpečnostní pravidla na všech letištích v teritoriu EU. Evropská komise zajišťovala své vlastní inspekce k ujištění se, že letiště vyhovují těmto náročným bezpečnostním standardům.

Vedle aspektů bezpečnosti se aktuální politika EU v oblasti jednotného trhu letecké dopavy prioritně zaměřuje na:

- práva cestujících;
- činnosti směřující k „zelené“ letecké dopravě;
- respektování sociálních záležitostí;
- podporu přístupu k letištním službám;
- koordinovaný a společný management letecké dopavy;
- externí aspekt letecké dopavy EU.

VÝKON LETECKÉ DOPRAVY V EU

Podle zatím stále předběžných údajů a odhadů Eurostatu bylo v roce 2007 prostřednictvím letecké dopavy přepraveno přibližně 800 miliónů cestujících v EU-27. V porovnání s rokem 2006 se tento předběžný údaj zvýšil o přibližně 5 %, čímž je potvrzena i stále trvající dynamika výkonu osobní letecké dopavy. Pro mezikontinentální dopravu byla nejpodstatnější destinace mezi EU a Severní Amerikou, kterou využilo v roce 2007 přibližně 55 miliónů cestujících.

Letecká doprava je současně i velmi podstatným prostředkem dopavy pro přepravu nákladu a pošty. V roce 2007 v EU-27 se takto přepravilo přibližně 12 miliónů tun nákladu a pošty. Letecká doprava využívaná pro přepravu nákladu v rámci EU samé vykazuje relativně nízká čísla; velmi podstatnou je i v tomto ohledu destinace Severní Ameriky.

V relativním porovnání jednotlivých členských zemí můžeme identifikovat, že tempo růstu osobní i nákladní letecké dopavy v drtivé většině nových členských zemí EU poměrně výrazně převyšuje celounijní průměr, čímž je předurčen i další potenciál jejího růstu v této části Unie v nadcházejících letech.

Počet cestujících přepravených leteckou dopravou podle členských zemí v roce 2007

UK	218,6	Finsko	14,4
Německo	166,2	ČR	13,3
Španělsko	163,0	Maďarsko	8,6
Francie	120,3	Kypr	7,3
Itálie	108,2	Rumunsko	7,0
Nizozemsko	50,8	Bulharsko	6,1
Řecko	34,8	Lotyšsko	3,2
Irsko	30,1	Malta	3,0
Švédsko	27,3	Slovensko	2,3
Dánsko	24,2	Litva	2,2
Portugalsko	24,1	Estonsko	1,7
Rakousko	23,1	Lucembursko	1,6
Belgie	21,0	Slovinsko	1,5
Polsko	17,2		

Zdroj: Eurostat, na základě reportingu jednotlivých zemí

EKONOMICKÉ PŘÍNOSY LETECKÉ DOPRAVY A LETECKÉ INFRASTRUKTURY

Letecká doprava a infrastruktura letecké dopavy představují faktory s významnými pozitivními ekonomickými a sociálními dopady na oblasti a regiony, které jsou v těchto ekonomických činnostech aktivní.

Tyto dopady daleko přesahují přímé efekty vlastního fungování letiště a obsahují i dopady fungování letiště na jeho okolí v rámci regionu v podobě širších přínosů, které dostupnost služeb letecké dopavy přináší regionálním podnikatelským zájmům

a zákazníkům a zvyšují tak jejich konkurenceschopnost na trhu.

Letiště tak zajišťují podstatnou infrastrukturu, podporující nejen národní, ale i regionální ekonomický a sociální růst a rozvoj.

Význam letecké dopravy se všemi svými návaznostmi na podnikatelský sektor, další prostředky dopravy i naplňováním kvalitativních aspektů ekonomických i dalších životních aktivit pro hospodářský růst a rozvoj byl uznán a identifikován Evropskou komisí v její nedávno aktualizované Bílé knize o dopravě.

Z pohledu rozvoje letecké dopravy je stále velmi důležitý pohled optikou EU a její rozšiřování. Ani v České republice a dalších nových členských zemích dosud nebyl naplněn rozvojový potenciál letecké dopravy i v důsledku rozšiřování EU v podobě více cestovních destinací (obchodních příležitostí) i faktorů provázejících rostoucí životní úroveň v nových zemích (vyšší domácí poptávka).

Při analýze dopadů je velmi užitečné využívání respektovaných komparativních studií, jež jsou podstatné z pohledu ujasnění si pozice tuzemských letišť ve vztahu ke srovnatelným zahraničním letištím i z pohledu metodologie sledování a definice základních pojmů.

Druhy socio-ekonomických dopadů

Úroveň socio-ekonomických dopadů bývá obvykle sledována jako:

- **přímé dopady** – dopady ve vztahu k zaměstnanosti a příjmu, které jsou buď zcela nebo do značné míry vztaženy k fungování provozu letišť;
- **nepřímé dopady** – dopady ve vztahu k zaměstnanosti a příjmu, generované v hospodářství sledované oblasti v přímé návaznosti dodavatelů zboží a služeb;
- **indukované dopady** – dopady ve vztahu k zaměstnanosti a příjmu, generované v hospodářství sledované oblasti prostřednictvím výdajů, pořizovaných z příjmů přímých a nepřímých zaměstnaných (zaměstnanců);
- **katalytické dopady** – dopady ve vztahu k zaměstnanosti a příjmu, generované v hospodářství sledované oblasti širší úlohou letišť při zlepšování produktivity podniků a přiváběním ekonomických aktivit (příliv investic, rozšířené možnosti turismu).

Vedle ekonomických dopadů musí ucelené pojetí efektů sledovat i rejstřík dopadů sociálních.

LETIŠTĚ JAKO NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ EKONOMICKÉ AKCERELÁTORY

Letiště vytvářejí nezbytnou infrastrukturu pro široký rejstřík ekonomických aktivit. Tato širší ekonomická role je definována jako katalytický dopad, vycházející z efektu, který je spojen s přístupností leteckých služeb ve vztahu k regionu obsluhovanému letištěm.

Přístupy k trhům a vnějším a mezinárodním dopravním spojům jsou považovány za „absolutně podstatné“, zejména pro podnikatelské subjekty provádějící lokálně determinovaná rozhodnutí. Katalytický efekt letiště působí primárně prostřednictvím zesílené podnikatelské efektivity a produktivity zajišťováním snadného přístupu k dodavatelům a zákazníkům, zejména ve středních a dlouhých vzdálenostech. Globální dostupnost a přístupnost je klíčovým faktorem pro lokalizaci podnikatelských aktivit.

Velká letiště jsou často vnímána jako fundamentální ekonomické akcelerátory (Schiphol v Amsterdamu – „mainport“ pro nizozemskou ekonomiku) a naopak: dopad ztráty přímých služeb pro letiště v Curychu na švýcarskou ekonomiku po krachu Swissair byl drastický. Letiště se stále více rozvíjejí jako multi-modální přepravní uzly. Jejich síťové umístění a poloha vytvářejí strategickou výhodu, která jim umožňuje přilákat rozsáhlý rejstřík ekonomických aktivit, které fungují jako nové rozvojové póly. Právě tento jev je mezi mnoha jinými evidentní

především při rozvoji letiště Schiphol v Amsterdamu či Charles de Gaulle v Paříži.

Největší letiště v Evropské unii podle počtu cestujících

Název letiště	Počet cestujících v mil.
London/Heathrow	67
Paris/Charles-de-Gaulle	56
Frankfurt/Main	52
Amsterdam/Schiphol	46
Madrid/Barajas	45
London/Gatwick	34
München	31
Barcelona	30
Roma/Fiumicino	29
Paris/Orly	26

Zdroj: Eurostat, údaje za rok 2006

Globální přístupnost může být významná na regionální i národní úrovni. Například 31 % společností usídlených v okolí mnichovského letiště zmiňovalo právě toto letiště jako primární faktor v jejich rozhodování o sídle společnosti. Přehled podnikatelských entit v oblasti Hamburku ukázal,

Téma

že 80% společností zpracovatelského průmyslu hlásilo, že spojení leteckých služeb je pro jejich činnost důležité k získání klientů, kteří tak mají možnost se osobně podívat na jejich výrobky.

V roce 1995 bylo hlášeno, že 93 % předních irských společností použilo dublinské letiště pro své služební cesty. Zřejmě není důvod věřit, že se tato proporce snížila či bude snižovat.

Tam, kde letiště mají dobrou dostupnost a přístupnost, mohou působit jako silný magnet pro rozvoj podnikatelského prostředí:

- region Ile de France generuje 30 % francouzského HDP; dostupnost na pařížské letiště CDG je významným a silným faktorem při rozhodování o umístění společnosti, zejména pro velké globální společnosti, jež mají sídla svých centrálních v oblasti Paříže, a firmy angažované v nových high-tech a inovativních odvětvích;
- spojení do východní Evropy nabízená vídeňským letištěm umožnilo Vídni zajistit lokalitu pro východoevropské centrály několika globálních společností;
- atraktivnost letišť a jejich zázemí je zejména silná pro odvětví high-tech, jak je zjevné například v případě letišť v Kodani a Nice.

Je možné definovat „letecky intenzivní“ sektory podnikatelských aktivit, které se v nejvyšší míře orientují na přímé i nepřímé využívání služeb letecké dopravy a následně infrastruktury. Podle empirického zkoumání k těmto především patří:

- pojišťovnictví;
- bankovníctví a finance;

- další prostředky dopravy;
- tiskárny a nakladatelství;
- koksárenství, petrochemie, jaderná paliva;
- těžba;
- doprava;
- komunikace;
- další podnikatelské služby;
- výzkum a vývoj;
- kovozpracující průmysl;
- počítačové činnosti;
- přesné a optické nástroje.

Často jsou to odvětví finančních a podnikatelských služeb, která v největší míře využívají letecké dopravy a pro které je dostupnost leteckých služeb klíčovým faktorem pro rozhodování o jejich lokaci.

Například zde existuje vysoký počet zahraničních firem, lokalizovaných v nejbližším sousedství bruselského letiště, přičemž mnoho z nich jsou právě aktivní v těchto „letecky intenzivních“ sektorech.

Letiště s dostupnými pozemky rozvíjejí obchodní a podnikatelské parky, čímž kapitalizují atraktivnost vzájemného spojení leteckých služeb a podnikání. Často jsou tyto podnikatelské parky využívány firmami s jistým propojením na letiště či letecký průmysl. Jinak jsou letiště předmětem volby ze strany společností, které intenzivně využívají leteckou dopravu (což je mezi významnými evropskými letišti nejpatrnější například u letišť v Corku, Hamburku, Nice či Helsinkách /Aviapolis Development/).

Dotační výzvy

V rubrice Dotační výzvy sledujeme za přispění dceřiné společnosti České spořitelny konzultační firmy RAVEN EU Advisory a portálu eDotace.cz zajímavé aktuálně vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU. V tabulce jsou monitorovány informace o operačním programu, v rámci kterého byla výzva vyhlášena, o konkrétních oblastech podpory daného programu, typu vhodného žadatele a datu uzávěrky předkládání žádostí o dotaci.

Vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Operační program	(Pod)Oblast podpory/ Program	Vhodný žadatel	Uzávěrka
OP Podnikání a inovace	Oblast podpory 6.1: Podpora poradenských služeb – program Poradenství	Malé a střední podniky	28.2.2009
ROP Moravskoslezsko	Podoblast podpory 2.1.1: Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání, Zaměření výzvy: Modernizace výuky	Moravskoslezský kraj a organizace jím zřízené a založené, obce s počtem obyvatel nad 50 tis. a organizace zřízené a založené obcemi s počtem obyvatel nad 50 tis., organizace zřízené státem, NNO, realizující projekt v obci s počtem obyvatel nad 50 tis., obchodní společnosti realizující projekt v obci s počtem obyvatel nad 50 tisíc	14.11.2008
	Podoblast podpory 2.2.1: Výstavba, revitalizace a modernizace turistické infrastruktury, doprovodných služeb a atraktivit cestovního ruchu	Moravskoslezský kraj a organizace jím zřízené a založené, obce, dobrovolné svazky obcí a organizace zřízené a založené obcemi a dobrovolnými svazky obcí (obce bez omezení velikosti, s výjimkou projektů týkajících se rozvoje kulturního dědictví a kulturních památek, které budou z ROP MS podporovány pouze v obcích s počtem obyvatel 500 a více), NNO s doloženým alespoň dvouletým po sobě jdoucím účetním obdobím, organizační složky státu, podniky s doloženým alespoň dvouletým po sobě jdoucím účetním obdobím	17.2.2009
	Oblast podpory 3.1: Rozvojové póly regionu – kontinuální výzva	Projekty v této výzvě mohou předložit města Frýdek Místek, Havířov, Karviná, Opava a Ostrava, a to na základě Řídicím orgánem ROP MS schváleného Integrovaného plánu rozvoje města	31.12.2009
	Oblast podpory 3.2: Subregionální centra – ostatní občanská vybavenost a veřejná prostranství	Obce a města s počtem obyvatel od 5 000 do 50 000 (tj. 5 000 až 49 999 včetně), organizace zřízené a založené obcemi s počtem obyvatel od 5 000 do 50 000 (tj. 5 000 až 49 999 včetně), NNO s doloženým alespoň dvouletým po sobě jdoucím účetním obdobím, realizující projekt v obci s počtem obyvatel od 5 000 do 50 000 (tj. 5 000 až 49 999 včetně)	5.12.2008
ROP Střední Morava	Oblast podpory 3.1: Integrovaný rozvoj cestovního ruchu - Luhačovicko	Kraje, dobrovolné svazky obcí, obce, organizace zřizované nebo zakládáné kraji a obcemi, NNO, zájmová sdružení právnických osob, kdy alespoň jedna právnická osoba, která je členem tohoto zájmového sdružení, je kraj nebo právnická osoba založená nebo zřízená krajem za účelem rozvoje cestovního ruchu	10.11.2008
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	Oblast podpory 2.3: Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji	Vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, další subjekty (právnické osoby) splňující definici Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C/323/01)	12.12.2008

Máte zájem získat více informací k jednotlivým výzvám? Prosím kontaktujte nás (EU_office@csas.cz; 261 07 3484) nebo specialisty portálu eDotace.cz (<http://www.edotace.cz/poradenstvi>; 542 212 111).

Rubrika Výzva měsíce je připravována ve spolupráci s RAVEN EU Advisory, dceřinou společností České spořitelny. Doufáme, že Vám zde poskytované informace usnadní cestu k realizaci Vašeho záměru prostřednictvím dotací z fondů Evropské unie. Máte-li jakékoliv dotazy nebo o některé z výzev přímo uvažujete, prosím neváhejte se obrátit na konzultanty ze společnosti RAVEN (kontakty naleznete na www.raven.cz).

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE: PROGRAM EKO-ENERGIE – VÝZVA II.

Dne 1.9.2008 byly Ministerstvem průmyslu a obchodu zveřejněny materiály k druhé výzvě programu Eko-energie. Zprostředkujícím subjektem pro tento program je Czechinvest.

Hlavní cíl výzvy

Stimulovat aktivitu podniků v oblasti snižování náročnosti výroby a spotřeby primárních energetických zdrojů, především:

- snížení energetické náročnosti na jednotku produkce při zachování dlouhodobé stability a dostupnosti energie pro podnikatelskou sféru,
- omezení závislosti české ekonomiky na dovozu energetických komodit,
- snížení spotřeby fosilních primárních energetických zdrojů,
- zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie (OZE),
- využití významného potenciálu energetických úspor a využití OZE rovněž ve velkých podnicích,
- využití dostupného potenciálu druhotných zdrojů energie.

Časový harmonogram a finanční alokace

Příjem registračních žádostí: od 13. 11. 2008 do 28. 2. 2009

Příjem plných žádostí: od 5. 3. 2009 do 30. 4. 2009

Finanční alokace: 2 miliardy korun

System sběru a podání žádosti o dotaci

Příjem žádostí o dotaci je kolový, časově omezený, tzn. po uzavření programu dojde k hodnocení podaných projektů. Žádost o dotaci, jako je tomu i v ostatních programech (OPPI), se podává elektronicky a to ve dvou krocích.

1. Podání **registrační žádosti**, obsahuje základní údaje o projektu a ekonomické podklady. Schválení reg. žádosti je jedním z důležitých mezníků v získání finanční podpory, jelikož v tomto okamžiku veškeré výdaje, které budou vynaloženy na realizaci projektu, se stávají uznatelnými.
2. Podání **plné žádosti**, do které se uvádějí podrobnější informace o projektu a přikládají se následující přílohy: formulář finanční realizovatelnosti projektu, studie proveditelnosti, výpis z katastru nemovitostí, energetický audit, doklady vymezující vlastnické vztahy na území a doklad o připravenosti investice.

Podporované aktivity v rámci výzvy:

- a) Využití obnovitelných a druhotných energetických zdrojů:
  - výstavba nových a rekonstrukce stávajících výrobních zařízení na výrobu a rozvod elektr. energie a tepla vyrobené s využitím vody, biomasy a druhotných zdrojů energie,
- b) Zvyšování účinnosti při výrobě, přenosu a spotřebě energie:
  - modernizace stávajících zařízení na výrobu energie pro vlastní potřebu vedoucí ke zvýšení jejich účinnosti,

- zavádění a modernizace systémů měření a regulace,
- modernizace, rekonstrukce a snižování ztrát v rozvodech elektřiny a tepla,
- zlepšování tepelných technických vlastností budov, s výjimkou rodinných a bytových domů,
- využití odpadní energie v průmyslových procesech,
- zvyšování energetické účinnosti zaváděním kombinované výroby elektřiny a tepla,
- snižování energetické náročnosti / zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů.

Příjemce podpory

Podnikatelské subjekty malé, střední (pro obě aktivity, pro aktivitu a) může být žadatelem i začínající podnikatel) i velké (pro podporovanou aktivitu b).

Všechny typy podnikatelských subjektů (malý, střední a velký podnik) musejí mít minimálně dvouletou historii (neplatí u začínajících podnikatelů), jsou oprávněni k podnikání na území ČR a jsou zaregistrovány jako poplatník daně z příjmu. Tyto subjekty nesmí mít nedoplatky vůči státním institucím či zaměstnancům. Podnikatel nesmí být v konkurzu, v likvidaci a nesmí být v současné době příjemcem podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích.

Žadatelem může být také začínající podnikatel, který musí předložit smlouvu o ručení za realizaci, udržitelnost projektu. Záruku může poskytnout banka, v tomto případě se nesmí jednat o banku poskytující úvěr na realizaci projektu a nebo žadatel sepíše pojistnou smlouvu.

Forma a výše podpory:

Podpora je poskytována formou dotace, minimální absolutní výše dotace činí 0,5 mil. Kč a maximální 100 mil. Kč.

Maximální výše dotace v % způsobilých výdajů:

Pořadí*)	Podporovaná aktivita - typ projektu	Max. dotace
1.	Zvyšování účinnosti při výrobě a spotřebě energie, využití druhotných zdrojů energie – úspory energie	dle Mapy regionální podpory
2.	OZE: malé vodní elektrárny – elektřina získaná z OZE	30 %
3.	Kombinovaná výroba elektřiny a tepla z OZE (biomasa, bioplyn, teplárny) a současně využití skládkového plynu (elektřina bez kogenerace nebo s kogenerací)	30 %
4.	Tepelná čerpadla a solární termální kolektory (nikoliv fotovoltaické články)	30 %
5.	Teplota z OZE (výtopny)	40 %

*) pořadí podporovaných aktivit pro účely hodnocení projektů

Výzva měsíce

V rámci programu budou nejvíce podporovány aktivity:

1. Zvyšování účinnosti při výrobě a spotřebě energie, využití druhotných zdrojů energie – úspory energie a
2. OZE: malé vodní elektrárny – elektřina získaná z OZE.

Aktivity 3 až 5 budou finančně podpořeny v závislosti na čerpání alokace pro tuto výzvu.

V této ani v předchozí výzvě nebyl podporován nákup fotovoltaických článků, důvodem je již zvýhodněná cena vyráběné energie, která je následně distribuována do sítě.

Česká spořitelna, a.s., v jejíž skupině je také poradenská společnost Raven EU ADVISORY a.s., nabízí klientům produkt Top Energy program. Tento produkt nabízí klientům možnost financování projektů s využitím fotovoltaických článků. Více informací lze získat na stránkách České spořitelny, a.s. www.csas.cz/energy, nebo na modré lince: 844 111 164 či e-mailu: topenergy@csas.cz.

Způsobilé výdaje:

1. Nákup pozemků – max. do výše 10 % celk. způsob. výdajů
2. Úpravy pozemků
3. Inženýrské sítě a komunikace
4. Projektová dokumentace stavby
5. Inženýrská činnost ve výstavbě – činnost autorizovaných fyzických osob dle zákona ČNR č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, zákona ČNR č. 61/1988 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením
6. Rekonstrukce/modernizace staveb – pořizovací cena technického zhodnocení budov, které zahrnuje rekonstrukce nebo modernizace. Rekonstrukcí se pro účely tohoto programu/výzvy rozumí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů. Modernizací se pro účely tohoto programu rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.
7. Novostavby (v případě programu Eko-energie se jedná o výstavbu malých vodních elektráren)
8. Nákup staveb - max. do výše 10 % celk. způsob. výdajů
9. Hardware a sítě – k pořizovaným strojům a zařízením (nepřesahující cenu obvyklou stanovenou posudkem soudního znalce - posudek nesmí být ke dni pořízení majetku starší než 6 měsíců)
10. Stroje a zařízení vč. řídicího software, které nebyly předmětem odpisu

Výše uvedené způsobilé výdaje jsou uznatelné až ve chvíli, kdy je schválena registrační žádost. Majetek v rámci programu nelze poříditi aktivací. U nově instalovaných zařízení a komponent se musí jednat o první uvedení do provozu (tj. zařízení dosud nebylo předmětem odpisu) a zařízení nesmí být v době instalace starší 3 let (v tomto případě se jedná o

zařízení „nové“, které dlouhou dobu bylo uloženo ve skladu).

Odvětvové a regionální vymezení podpory

Projekt musí být realizován na území České republiky mimo území hl. m. Prahy.

V rámci této výzvy nelze poskytnout podporu na činnosti spojené s vývozem, a to podporu přímo spojenou s vyváženým množstvím, podporu na zřízení a provoz distribuční sítě nebo na jiné běžné náklady spojené s vývozní činností; a dále podporu podmiňující použití domácího zboží na úkor dováženého zboží.

Podporovány budou projekty žadatelů, jejichž převažující činnost nespadá do oborů: stavba lodí, průmysl syntetických vláken, uhelný průmysl (CZ-NACE B 05, C 19.1), ocelářský průmysl, zemědělství (CZ-NACE A 01), rybolov a akvakultura podle Nařízení Rady (ES) č. 104/2000 (CZ-NACE A 02, A 03) a výroba, zpracování a uvádění na trh výrobků (CZ NACE A 01-16, A 17.01-17.03, 17.05, A 18.01, 18.02, A 20, A 22.04 - 05, A 22.07-10, A 23, A 24.01, A 45.01, A 54.01 a A 57.01).

Energetický audit

Jednou z povinných příloh a rozhodujícím podkladem pro zjištění úspěšnosti projektu předkládaných v programu Eko-energie je **Energetický audit** (dále jen audit). Audit musí být vypracován v souladu s příslušnou legislativou. Z časového hlediska trvá zpracování auditu v rozmezí 1 – 3 měsíců a cena se může pohybovat cca od 50 do 150 tis. Kč. Vše je závislé na velikosti posuzovaného objektu nebo složitosti technologie, pro kterou se energetický audit zpracuje.

Je-li se jedná o časově náročný úkon (ve vztahu s výzvou do programu Eko-energie) je pro žadatele výhodné, když si nechá audit zpracovat již před podáním registrační žádosti. Je-li se z výsledků auditu lze odhadnout úspěšnost projektu (výsledek auditu má vysokou váhu ve vztahu k hodnotícím kritériím programu).

Úspěšnost společnosti RAVEN EU Advisory u podaných projektů v první výzvě:

Podáno 15 plných žádostí, z toho schváleno a dotačně podpořeno 10 (úspěšnost 67 %). Z 10 schválených projektů bylo podáno 5, které byly zaměřeny na úsporu energie, dotačně byly podpořeny 4 projekty (úspěšnost 80 %).

Typický projekt do programu Eko-energie

Typickým projekt je změna systému vytápění průmyslových objektů (přechod z vytápění parou na vytápění plynem), vybudování plynové přípojky, komplexní zamezení úniků tepelné energie výměnou oken, výměnou průmyslových vrat a celkovým zateplením vnějšího pláště objektu.

Výsledkem realizace projektu je úspora energie a tím snížení produkce CO₂, CO, NO_x, SO₂ i tuhých látek.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	VII-08	VIII-08	IX-08	VII-08	VIII-08	IX-08
Belgie	1,7	2,8	2,7	3,0	3,3	3,3	6,6	6,6	6,6	5,9	5,4	5,5
Bulharsko	6,2	6,3	6,2	-11,5	-16,3	-22,0	5,7	5,6	5,6	14,4	11,8	11,4
ČR	6,4	6,4	5,8	-2,3	-3,1	-2,4	4,4	4,3	4,3	6,8	6,2	6,4
Dánsko	2,5	3,9	1,8	4,4	2,6	1,1	2,9	2,9	2,9	4,4	4,8	4,5
Německo	0,8	2,9	2,5	4,7	5,2	6,9	7,3	7,2	7,1	3,5	3,3	3,0
Estonsko	10,2	11,2	7,1	-10,1	-15,7	-15,7	3,9	4,0	4,2	11,2	11,1	10,8
Irsko	6,0	5,7	5,3	-3,5	-4,2	-5,0	5,9	6,2	6,6	3,6	3,2	3,2
Řecko	3,8	4,2	4,0	-13,4	-14,4	-16,2	n/a	n/a	n/a	4,9	4,8	4,7
Španělsko	3,6	3,9	3,8	-7,5	-8,8	-10,0	11,2	11,5	11,9	5,3	4,9	4,6
Francie	1,7	2,0	1,9	-1,7	-2,2	-2,6	7,8	8,0	7,9	4,0	3,5	3,3
Itálie	0,6	1,8	1,5	-1,2	-2,0	-1,7	n/a	n/a	n/a	4,0	4,2	3,9
Kypr	3,9	4,0	4,4	-5,9	-5,9	-7,3	3,8	3,7	3,8	5,3	5,1	5,0
Lotyšsko	10,6	11,9	10,2	-12,5	-22,5	-22,9	6,3	6,5	6,8	16,5	15,6	14,7
Litva	7,9	7,7	8,8	-7,2	-10,5	-13,8	5,0	5,0	4,6	12,4	12,2	11,3
Lucembursko	5,0	6,1	5,2	10,9	10,3	9,1	4,1	4,2	4,2	5,8	4,8	4,8
Maďarsko	4,1	3,9	1,3	-6,8	-6,5	-5,0	7,8	7,9	7,9	7,0	6,4	5,6
Malta	3,4	3,4	3,8	-8,8	-8,3	-5,5	5,7	5,7	5,6	5,6	5,4	4,9
Nizozemí	1,5	3,0	3,5	7,1	7,6	8,4	2,6	2,5	2,5	3,0	3,0	2,8
Rakousko	2,0	3,3	3,4	3,0	3,5	4,7	3,4	3,3	3,2	3,8	3,6	3,7
Polsko	3,6	6,2	6,5	-1,6	-3,1	-3,7	6,9	6,7	6,5	4,5	4,4	4,1
Portugalsko	0,9	1,3	1,9	-9,8	-9,8	-9,8	7,5	7,4	7,3	3,1	3,1	3,2
Rumunsko	4,2	7,9	6,0	-8,9	-10,4	-13,9	n/a	n/a	n/a	9,1	8,1	7,3
Slovinsko	4,1	5,7	6,1	-2,0	-2,8	-4,8	4,3	4,2	4,1	6,9	6,0	5,6
Slovensko	6,6	8,5	10,4	-8,5	-7,7	-5,4	10,1	10,0	10,0	4,4	4,4	4,5
Finsko	2,8	4,9	4,4	3,9	4,9	4,4	6,4	6,4	6,5	4,3	4,6	4,7
Švédsko	3,3	4,1	2,6	6,1	8,5	6,5	5,7	5,9	6,1	3,8	4,1	4,2
Velká Británie	1,8	2,9	3,1	-2,5	-3,9	-4,2	5,6	n/a	n/a	4,4	4,7	5,2
EU	1,9	3,0	2,9	-0,4	-0,9	-0,9	6,9	6,9	7,0	4,4	4,3	4,2

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Belgie	-2,3	0,3	-0,2	92,1	88,2	84,9	121,0	119,6	118,1	106,0	106,2	105,4
Bulharsko	1,8	3,0	3,4	29,2	22,7	18,2	35,3	36,7	38,1	43,1	44,8	46,0
ČR	-3,6	-2,7	-1,6	29,7	29,4	28,7	76,5	78,5	82,0	58,4	61,5	62,6
Dánsko	5,0	4,8	4,4	36,4	30,4	26,0	126,5	125,6	122,8	139,6	139,2	136,9
Německo	-3,4	-1,6	0,0	67,8	67,6	65,0	115,0	114,0	113,2	103,7	103,3	103,2
Estonsko	1,8	3,4	2,8	4,5	4,2	3,4	62,8	68,3	72,1	64,6	66,5	71,3
Irsko	1,6	3,0	0,3	27,4	25,1	25,4	143,6	145,3	146,3	124,8	124,9	126,0
Řecko	-5,1	-2,6	-2,8	98,0	95,3	94,5	96,1	97,2	97,9	88,4	89,1	88,6
Španělsko	1,0	1,8	2,2	43,0	39,7	36,2	102,9	104,8	106,9	92,0	93,3	93,0
Francie	-2,9	-2,4	-2,7	66,4	63,6	64,2	112,3	111,8	111,3	107,4	107,3	106,7
Itálie	-4,2	-3,4	-1,9	105,8	106,5	104,0	105,1	103,2	101,4	104,0	104,1	102,9
Kypr	-2,4	-1,2	3,3	69,1	64,8	59,8	92,5	91,8	92,7	89,7	90,1	87,7
Lotyšsko	-0,4	-0,2	0,0	12,4	10,7	9,7	49,9	53,6	58,0	57,1	60,6	65,0
Litva	-0,5	-0,5	-1,2	18,6	18,2	17,3	53,1	56,1	60,3	55,1	56,6	59,7
Lucembursko	-0,1	1,3	2,9	6,1	6,6	6,8	264,0	278,9	276,4	102,7	103,2	105,1
Maďarsko	-7,8	-9,2	-5,5	61,6	65,6	66,0	64,1	64,9	63,5	63,5	60,0	65,7
Malta	-3,0	-2,5	-1,8	70,4	64,2	62,6	77,4	76,9	77,1	73,1	73,4	73,2
Nizozemí	-0,3	0,5	0,4	52,3	47,9	45,4	131,0	130,4	130,9	104,5	103,9	103,1
Rakousko	-1,5	-1,5	-0,5	63,5	61,8	59,1	128,7	127,4	128,2	101,9	101,2	100,0
Polsko	-4,3	-3,8	-2,0	47,1	47,6	45,2	51,2	52,4	53,6	61,3	62,1	63,4
Portugalsko	-6,1	-3,9	-2,6	63,6	64,7	63,6	75,4	74,4	74,7	85,3	85,7	84,6
Rumunsko	-1,2	-2,2	-2,5	15,8	12,4	13,0	35,4	38,8	40,7	54,3	57,0	64,7
Slovinsko	-1,5	-1,2	-0,1	27,5	27,2	24,1	86,8	87,7	88,8	75,8	75,3	76,9
Slovensko	-2,8	-3,6	-2,2	34,2	30,4	29,4	60,5	63,6	68,6	55,8	58,3	63,0
Finsko	2,9	4,1	5,3	41,3	39,2	35,4	115,1	116,8	116,2	123,3	121,7	121,4
Švédsko	2,2	2,3	3,5	50,9	45,9	40,6	123,6	124,4	126,2	117,9	117,5	116,4
Velká Británie	-3,4	-2,6	-2,9	42,1	43,1	43,8	119,1	117,8	115,9	110,2	110,8	112,3
EU	-2,5	-1,4	-0,9	62,6	61,3	58,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

